

ENERGETIKA V EU

▮ **energetická politika Evropské unie**

KLIMATICKO-ENERGETICKÝ BALÍČEK – JEDNÁNÍ POKRAČUJE

▮ **evropské zajímavosti a zprávy**

AEROLINKY BUDOU ZAHRNUTY DO EU ETS

▮ **o čem se mluví**

JAK VÝZNAMNĚ SNÍŽIT SPOTŘEBU ELEKTŘINY V POHOTOVOSTNÍM REŽIMU?

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

7/2008

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

přelom června a července neznamenal pro energetiku ani v nejmenším začátek prázdnin. Rušno bylo v institucích EU; Rada i Evropský parlament se věnovaly jednáním o směrnicih seskupených v tzv. klimaticko-energetickém balíčku, přičemž poslanci předložili téměř rekordní počet pozměňovacích návrhů. Plenární zasedání EP mělo na programu legislativu trhu s plynem a nešlo vůbec o hladkou záležitost – tak jako v případě elektřiny, úpravy směrnic o trhu s plynem se od podoby upřednostňované Radou liší. I plynárenský sektor tak čeká napjatý politický podzim. Evropské léto by snad alespoň nemělo být narušeno většími poruchami dodávek energie, jak předpovídá Asociace provozovatelů přenosových soustav ETSO. Živo je stále kolem jaderné energetiky – Eurobarometer zveřejnil výsledky rozsáhlého průzkumu zaměřeného na jadernou energetiku, který potvrdil příznivé postoje veřejnosti k tomuto zdroji energie ve státech, jež mají s jádrem dlouhodobou zkušenost. Prezident Sarkozy se opět projevil jako zastánce jaderné energetiky, když na počátku července slíbil až o polovinu levnější výkon nového ty-

pu reaktoru ve srovnání s plynovými či uhelnými zdroji. Kromě toho se Evropská komise vyslovila příznivě k dostavbě JE Mochovce. V tradiční rubrice Otázky a odpovědi vám tentokrát připomínáme některá fakta týkající se ožehavého tématu Lisabonské smlouvy. Legislativní témata doplňuje informace, dle níž Evropský soudní dvůr konstatoval, že Španělsko před dvěma lety neoprávněně zablokovalo spojení E.ONu s tamní společností Endesa; podle soudu neměl národní regulátor právo tímto způsobem porušovat pravidla vnitřního trhu. Spolu s těmito zprávami z energetiky přinášíme řadu jiných zajímavostí, včetně přivítání letecké dopravy mezi sektory, na které dopadá povinnost účasti v režimu EU ETS. Bulletin tradičně ukončuje rubrika „O čem se mluví“, kterou jsme tentokrát orientovali na zajímavé téma pohotovostního režimu (stand-by) elektrických spotřebičů – dozvíte se, kolik by mohly novinky v této technologické oblasti přinést na úspoře energie. Ať vám tedy čtení našeho zpravodaje zpestří dlouhé letní večery!

Zuzana Krejčířiková

OBSAH

energetická politika Evropské unie

KLIMATICKO-ENERGETICKÝ BALÍČEK – JEDNÁNÍ POKRAČUJE | EVROPSKÝ PARLAMENT HLASOVAL O PLYNU | DRUHÝ STRATEGICKÝ PŘEZKUM ENERGETIKY EU | ETSO NEPŘEDPOKLÁDÁ TOTO LÉTO PŘERUŠENÍ DODÁVEK ELEKTŘINY | EU UVÍTALA RUMUNSKO-MAĎARSKÝ PROJEKT

energetika v Evropě a ve světě

EUROBAROMETR K JÁDRU | SARKOZY: JÁDRO BUDE STÁT POLOVINU | DOBA LEVNÝCH ENERGIÍ JE U KONCE – JE TŘEBA HLEDAT NOVÁ ŘEŠENÍ | TSO ZALOŽILI ENTSO-E

faq

LISABONSKÁ SMLOUVA

právní předpisy EU, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

KOMISE ZAHÁJILA VYŠETŘOVÁNÍ STÁTNÍ PODPORY PRO ELEKTRÁRNU SULCIS | NOVINKY U ESD

evropské zajímavosti a zprávy

AEROLINKY BUDOU ZAHRNUTY DO EU ETS | KOMISE VYDALA STANOVISKO K JE MOCHOVCE | OLAF V BULHARSKU | PIEBALGS PŘIVÍTAL EURO-SAUDSKOU SPOLUPRÁCI | EUROPOSANCI PLÁNUJÍ ZTÍŽIT DALŠÍ ROZŠÍŘOVÁNÍ EU | SARKOZY PODPORUJE ZNOVUZVOLENÍ BARROSA

kalendář událostí v oblasti energetiky

o čem se mluví

JAK VÝZNAMNĚ SNÍŽIT SPOTŘEBU ELEKTŘINY V POHOTOVOSTNÍM REŽIMU?

ČEZ, a.s.

Evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53

eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | manažerka pro evropskou agendu | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz
Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz
Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz
Radana Lukovská | +420 211 042 538 | radana.lukovska@cez.cz

KLIMATICKO-ENERGETICKÝ BALÍČEK – JEDNÁNÍ POKRAČUJE

I když pro nezúčastněného pozorovatele „zvenku“ by se mohlo zdát, že se od publikace návrhů klimaticko-energetického balíčku v lednu letošního roku „nic moc neděje“, opak je pravdou.

V obou institucích (Rada EU a Evropský parlament), a zejména potom mezi oběma institucemi navzájem, probíhají velmi intenzivní jednání ke všem jednotlivým navrhovaným předpisům. Již byly publikovány zprávy příslušných zpravodajů ke konkrétním návrhům směrnic (ETS, OZE a CCS) a rovněž jsou známy pozměňovací návrhy příslušných

parlamentních výborů a výborů spolupracujících. Počet pozměňovacích návrhů k jednotlivým předpisům lze brát jako jeden z indikátorů bezprecedentního významu celého balíčku – k návrhu směrnice o podpoře energie z obnovitelných zdrojů bylo předloženo přibližně 1400 pozměňovacích návrhů, k EU ETS o něco méně než 1000 a rovněž návrh CCS směrnice je podobným „středem pozornosti“. I přes toto velké množství navrhovaných změn trvá jak v Evropském parlamentu, tak i v Radě EU vůle k dosažení shody a k uzavření projednávání již v prvním čtení. Zjevným důkazem tohoto odhodlání je i skutečnost, že k debatám v rámci neformálního společného zasedání ministrů pro životní prostředí a pro energetiku, které se konalo v první polovině července v Paříži – ihned na úvod francouzského předsednictví v Radě EU – byli přizváni i všichni zpravodajové návrhů v EP.

EVROPSKÝ PARLAMENT HLASOVAL O PLYNU

Evropský parlament se 8. července 2008 zaměřil na diskusi o legislativním balíčku v oblasti trhu s plynem a o den později návrhy směrnice o vnitřním trhu se zemním plynem a nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám odhlasoval.

Po zasedání ministrů pro energetiku 6. června 2008 byly na stole již 3 alternativy – původní návrhy Komise na „vlastnický unbundling“ a „ISO“ (nezávislý systémový operátor) a dodatečná varianta podpořená Radou – „nezávislý provozovatel přepravních soustav“ (ITO). Na rozdíl od elektřiny, kde poslanci přiznali členským státům pouze jednu variantu, přišel Parlament v oblasti plynu se dvěma možnostmi – členské státy mají buď plně vlastnický oddělit dodavatele plynu od plynárenských sítí nebo zachovat vlastnictví sítí v rukou dodavatelů (model ITO), s přísnějšími podmínkami pro provozovatele přenosové soustavy zaručujícími nezávislý provoz. Agentura pro spolupráci energetických regulačních úřadů by

měla přitom za úkol nejpozději po 5–ti letech zhodnotit, jestli tato ustanovení skutečně zaručují nezávislost provozovatelů přepravních soustav. Podobně jako u elektřiny chtějí poslanci rovněž posílit práva spotřebitelů plynu. Odsouhlasili proto právo na bezplatné odstoupení od smlouvy se svým dodavatelem, kompenzace v případě nízké kvality služeb, smart-metering do 10 let po vstupu směrnice v platnost, zákaz odpojení důchodců a zdravotně postižených lidí v zimních měsících či povinnost zavést vzorce výpočtu ceny, které s vyšší spotřebou porostou. Členské státy by také měly zavést politiku pozitivní diskriminace formou cenového zvýhodnění ohrožených zákazníků. Poslanci také odhlasovali návrh nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám, který se týká technických opatření k vytvoření technického regulačního rámce pro přístup k soustavám. Stejně jako v oblasti elektřiny tak nebylo mezi Radou a Evropským parlamentem dosaženo shody ani u plynu. V nadcházejících měsících proto Rada vypracuje společný postoj a pokud Parlament nebude s návrhem souhlasit, legislativní balíček postoupí to druhého kola.

DRUHÝ STRATEGICKÝ PŘEZKUM ENERGETIKY EU

Evropská komise vyhlásila veřejnou konzultaci k připravovanému Druhému strategickému přezkumu energetiky EU.

Všechny zainteresované strany tak mají právo se k návrhu Komise do 10. září tohoto roku vyjádřit a ovlivnit tak tvorbu tohoto strategického dokumentu Komise. První akční plán tohoto typu přitom vydala Komise v lednu 2007 jako předzvěst svých pozdějších návrhů „balíčků“. Druhý strategický přezkum energetiky by přitom měl být vydán koncem tohoto roku a jako hlavní téma Komise zvolila podle všeho energetickou bezpečnost a vnější dimenzi energetické politiky. Naplněním tohoto strategického plánu bude následně pověřeno především české a švédské předsednictví v Radě EU.

Více informací viz [🔗](#)

ETSO NEPŘEDPOKLÁDÁ TOTO LÉTO PŘERUŠENÍ DODÁVEK ELEKTŘINY

Pokud nedojde toto léto k neobvyklým klimatickým podmínkám, neočekává se ani přerušení dodávek elektrického proudu.

To je nejdůležitější závěr analýzy připravené Asociací provozovatelů přenosových soustav (ETSO) na žádost komisaře Piebalgse, prezentované tzv. „Electricity Cross-Border Committee“. ETSO a EK zároveň jednaly o předběžných a koordinačních opatřeních členů ETSO ke zmenšení dopadu případného výpadku dodávky elektrické energie. Komisař Piebalgs uvedl, že vítá společný přístup evropských provozovatelů přenosových soustav k otázce zajištění nepřerušovaných letních dodávek elektřiny občanům i průmyslu EU. Během tohoto setkání bylo zdůrazněno, že spolupráce provozovatelů je klíčová pro předcházení a řešení případných problémů v dodávkách elektřiny.

Více informací viz [🔗](#)

EU UVÍTALA RUMUNSKO-MAĎARSKÝ PROJEKT

Evropská unie slovy komisaře Andrise Piebalgse vyjádřila spokojenost s projektem plynovodu Szeged – Aras.

Oba státy se dohodly na propojení svých plynovodních systémů kvůli zvýšení bezpečnosti dodávek této strategické suroviny. Spojení plynovodů pomůže i regionu – získáním nezávislosti na dodávkách z třetích zemí. Projekt posílí důvěru v energetickou soběstačnost napříč oblastí střední a východní Evropy a demonstruje schopnost států EU spolupracovat v této problematice. Piebalgs označil plánované propojení za první konkrétní krok směrem k integrované evropské síti. Maďarskou část spojky přitom zajistí společnost FGSZ, rumunskou potom firma Transgaz. Obě společnosti budou příslušné části projektu financovat z vlastních prostředků. Ačkoliv jsou obě země sousedy, dosud nebyly nijak propojeny.

Více informací viz [🔗](#)

EUROBAROMETR K JÁDRU

Generální ředitelství pro energetiku a dopravu Evropské komise zadalo Eurobarometru průzkum v oblasti jádra. Tento průzkum probíhal v únoru a březnu tohoto roku a zúčastnilo se jej téměř 27 000 občanů EU.

Jaké jsou výsledky? Jaderná energetika má v EU největší podporu obyvatelstva v Česku (64%), Litvě (64%), Maďarsku (63%), Švédsku (62%), Finsku (61%) a Slovensku (60%), tedy v zemích, které s ní mají dlouholetou zkušenost. V případě České republiky se oproti roku 2005 počet příznivců zvýšil ze 61% na 64%. Výsledky průzkumu ukázaly, že názory na využívání jaderné energie se výrazně liší mezi zeměmi s jadernou elektrárnou a těmi, které takové zařízení nemají. Státy, jejichž obyvatelé se k jádru staví pozitiv-

něji než unijní průměr EU 27 (44%), patří totiž výhradně do skupiny 15 unijních zemí, které na svém území nějakou jadernou elektrárnu mají. Kromě ČR a Slovenska stojí alespoň jedna jaderná elektrárna v Belgii, Bulharsku, Finsku, Francii, Německu, Maďarsku, Litvě, Nizozemsku, Rumunsku, Slovinsku, Španělsku, Švédsku a Velké Británii. Nicméně podpora jádra v Rumunsku a Španělsku je pod evropským průměrem. Negativní postoj k jaderné energii zastává 45% Evropanů. Největší podíl oponentů má tam, kde se vůbec nevyužívá. Nejmenší podporu má jádro v Rakousku, na Kypru a v Řecku, kde 8 z 10 dotázaných je proti jádru. Nejnižší podporu, pouhých 8 %, má podle průzkumů v Rakousku. Přitom v zimních měsících kryjí jaderné elektrárny ze sousedních zemí až 15 % rakouské spotřeby elektřiny. Plných 79 % obyvatel EU soudí, že radioaktivní odpad je velice nebezpečný, a považují ho za hlavní

důvod, proč nevyužívat jadernou energii. Pokud se vyřeší osud tohoto odpadu, změnilo by 39 % oponentů jaderné energetiky svůj názor. Dle průzkumu Eurobarometru 2008 vzrostla podpora jaderné energetiky v zemích EU od roku 2005 o 7 %. Téměř 2/3 obyvatel EU nyní uznává hlavní výhody jaderné energie jako je diverzifikace energetických zdrojů, snížení závislosti na ropě a snížení emisí skleníkových plynů. A jaké jsou závěry průzkumu? Evropané jsou slabě informováni o jaderném odpadu a jejich postoj a znalosti závisí na přítomnosti jaderné elektrárny v jejich zemi. Evropané chtějí být přímo informováni a chtějí mít možnost zasáhnout do rozhodovacího procesu. Evropané žádají zřízení zařízení pro odstraňování jaderného odpadu a rozvoj společného evropského přístupu.

Více informací viz [📄](#)

SARKOZY: JÁDRO BUDE STÁT POLOVINU

Elektrina z nového francouzského reaktoru bude o 30–50% levnější než elektrina z nové plynové či uhelné elektrárny, řekl francouzský prezident Sarkozy 3. července.

Současně oznámil své rozhodnutí zahájit stavbu druhého evropského tlakovodního reaktoru (European Pressurized water Reactor-EPR) ve Francii. „Musíme vybrat místo (pro nový reaktor) do roku 2009 a základní kámen musí být položen v roce 2011,“ dodal Sarkozy na adresu Le Creusot za přítomnosti CEO Arevy A. Lauvergeon. Areva navrhne a postaví EPR reaktor. Sarkozy ospravedlňuje své rozhodnutí strmým růstem cen ropy a plynu, uvedla Agence France Presse (AFP). „Čas levné ropy je pryč,“ řekl Sarkozy AFP. „Jádro je více, než kdy předtím průmyslovým odvětvím budoucnosti a nezbytným energetickým zdrojem.“ „Každá EPR ušetří 2 milióny kubických metrů zemního plynu, pokud nahradí plynovou elektrárnu a 11 miliónů mt CO₂ při záměně za uhelnou elektrárnu. Sarkozy řekl,

že jádro dává Francii příležitost v historickém vývoji stát se exportérem elektřiny. V současnosti jaderné elektrárny dodávají téměř 80% francouzské elektřiny, kterou vyrábí 58 reaktorů vlastněných společnostmi EDF. První francouzský EPR je ve výstavbě ve Flamanville v Normandii a jeho spuštění se očekává v roce 2012. Nový EPR by měl dle Sarkozyho plánu zahájit provoz v roce 2017.

Více informací viz [↗](#)

DOBA LEVNÝCH ENERGIÍ JE U KONCE – JE TŘEBA HLEDAT NOVÁ ŘEŠENÍ

Ceny energií požene vzhůru zejména rostoucí globální poptávka, ale také tenčící se zásoby tradičních energetických surovin, řekl G. De Santi, ředitel Institutu pro energetiku Společného výzkumného centra Evropské komise (JRC) během pražského setkání vědců.

Společné výzkumné centrum (JRC) je součástí Evropské komise a poskytuje vědeckou podporu při prosazování a uplatňování evropských politik. Rostoucí poptávka bude mít navíc

negativní dopad na životní prostředí a změny klimatu. De Santi zdůraznil, že důležitým prostředkem k dosažení cílů Komise 20–20–20 do roku 2020 je především výzkum nových technologií. Intenzita energetického výzkumu je podle něj pouhé 1%, zatímco v jiných sektorech, například dopravě, je zhruba čtrnácti až patnáctinásobná. Má-li být EU schopna dosáhnout svých cílů a zachovat si přitom konkurenceschopnost, musí investice do výzkumu v oblasti energetiky vzrůst. Ředitel Institutu pro energetiku rovněž uvedl, že do roku 2020 patří mezi primární cíle v oblasti energetického výzkumu zejména výzkum druhé generace biopaliv, které mají přispět ke snížení emisí oxidu uhličitého. Generální ředitel JRC Roland Schenkel připomněl oficiální politiku Evropské komise, podle níž je třeba využívat celý energetický mix. Zároveň ovšem uvedl, že i přes podporu obnovitelných zdrojů energie jejich význam v energetickém mixu roste jen velmi pomalu. Schenkel také přiznal, že bez jaderné energie se Evropská unie v budoucnu zřejmě neobejde, přestože řada členských zemí jadernou energii odmítá.

Více informací viz [↗](#)

TSO ZALOŽILI ENTSO-E

Generální ředitelé 36 evropských provozovatelů přenosových soustav ze 31 zemí 27. června podepsali „deklaraci o společném zájmu“ o založení nové celoevropské asociace ENTSO-E.

Tato asociace má odpovídat výzvám obsaženým v návrhu třetího balíčku energetické legislativy EU a zvýšit úroveň součinnosti stávajících regionálních asociací, vzniklých na základě jednotlivých synchronizovaných zón v Evropě. Provozovatelé přenosových soustav od vzniku nové asociace očekávají posílení spolupráce v řadě klíčových oblastí, jako je vytváření technických a tržních síťových kódů, jež mají přispět ke „spolehlivějšímu a efektivnějšímu fungování evropského trhu“, koordinace v oblasti systémových služeb nebo rozvoje přenosových soustav. Cílem je podle evropských TSO „zlepšit integraci evropského trhu s elektřinou, přispívat k trvale udržitelnému prostředí v oblasti energetiky a zajistit bezpečný a spolehlivý provoz evropské přenosové soustavy“.

Více informací viz [↗](#)

LISABONSKÁ SMLOUVA

Těžko hledat v evropské politice aktuálnější a zároveň kontroverznější téma než je tzv. Lisabonská smlouva. O obsahu tohoto dokumentu se přitom ví mnohem méně, než by se dalo soudit z radikálních mediálních projevů příznivců i odpůrců smlouvy. Nemáme ambici komentovat různá „pro“ či „proti“, ale může být užitečné připomenout některá fakta a otázky se smlouvou související.

Jaké má Lisabonská smlouva postavení z hlediska struktury právních předpisů EU? Formálně vzato je smlouva „novelou“ současné podoby tzv. primárního práva EU/ES, tj. Smlouvy o EU a Smlouvy o založení Evropských společenství. Navazuje tak na několik dřívějších úprav těchto základních dokumentů EU jako byly v posledních letech smlouvy uzavřené v Amsterdamu či v Nice. Tyto smlouvy tvoří soustavu zakládající hlavní politiky EU/ES, prostředky a instituce sloužící k jejich prosazování a pravidla, jimiž se

instituce a EU a členské státy musí řídit. Jak se Lisabonská smlouva liší od tzv. „ústavy“ EU? Ústava měla nahradit dosavadní smlouvy jedním textem. Reformy institucí EU byly v ústavě navrženy poněkud hlubší; např. právní předpisy EU se měly nazývat zákony, ústava také zakotvovala symboly EU, zaváděla pozici ministra zahraničí apod. Přestože ji ratifikovalo 18 států, odmítnutí ústavy v referendech ve Francii a Nizozemí vedlo k opuštění snah o její přijetí. Namísto toho byly v průběhu německého předsednictví (1. pololetí 2007) zahájeny práce na novelizaci současných smluv. Co přináší Lisabonská smlouva nového? Především by (podobně jako dle návrhu ústavy) mělo dojít ke sjednocení Evropské unie a Evropských společenství (ES) v jeden celek s právní subjektivitou (EU je sice doposud pojmána jako společný útvar, právní subjektivitu

však mají ES). Smlouva o Euratomu bude nadále platná. Lisabonská smlouva nemění princip příslušnosti veškerých pravomocí členským státům s výjimkou těch, které tyto svěří EU. Podle smlouvy by se zvýšila váha Evropského parlamentu (rozšířením spolurozhodovací procedury) a zároveň by se posílila role národních parlamentů (měly by být např. v předstihu informovány o legislativních návrzích Komise). Smlouva mění také způsob hlasování v Radě (tzv. dvojí většina – kombinace počtu členů Rady a procenta obyvatel, které státy zastupují). Novinkou je blokační minorita alespoň čtyř států (s cílem zabránit tomu, aby tři největší země mohly zablokovat rozhodnutí Rady). Tak jako předchozí smlouvy i Lisabonská smlouva rozšiřuje počet oblastí, ve kterých se rozhoduje kvalifikovanou většinou. Počet členů Komise poklesne na 2/3

z počtu členských států, čímž se má zajistit funkčnost Komise i po dalším rozšíření EU. Změn je pochopitelně mnohem více, zde jsme se snažili vystihnout ty nejdůležitější. Jak pojímá Lisabonská smlouva oblast energetiky? Významnou změnou je zejména zavedení hlasování kvalifikovanou většinou v některých otázkách energetiky. Zůstává ovšem zachována suverenity členských států, pokud jde o energetický mix. Nově jsou formulovány hlavní cíle energetické politiky – bezpečnost dodávek, podpora úspor energie a energetické účinnosti, rozvoj nových zdrojů a OZE. Smlouva přináší princip „energetické solidarity“, jenž by měl usnadnit bezpečnější zásobování států energiemi a snížení vnější závislosti (např. i požadavkem na jednotnější vnější energetickou politiku EU).

Znění smlouvy viz [zde](#)

KOMISE ZAHÁJILA VÝŠETŘOVÁNÍ STÁTNÍ PODPORY PRO ELEKTRÁRNU SULCIS

Komise hodlá prošetřit, zda nedošlo k nezákonné státní podpoře integrované tepelné elektrárny v sardinské oblasti Sulcis.

Ambiciózní projekt na výstavbu elektrárny v sardinské uhelné oblasti se začal potýkat s problémy. To přimělo italskou vládu k nabídce na odkoupení části vyrobené elektřiny za cenu vysoce přesahující běžnou výkupní cenu. Elektrárna se na oplátku zavázala prodat zbytek energie místní průmyslovým podnikům za velmi výhodné tarify. Obojí se stalo trnem v oku Evropské komisi. Elektrárna by získala výhodu v podobě státní podpory a zároveň by došlo k nepřijatelnému zvýhodnění místních firem v konkurenčním prostředí. Komisařka pro hospodářskou soutěž Kroesová problém shrnula: „Musíme se ujistit, že tato pomoc v energetickém sektoru nezajistila „unfair“ výhodu energetické společnosti nebo některým průmyslovým podnikům.“

Více informací viz [📄](#)

NOVINKY U ESD

Evropský soudní dvůr rozhodl, že Španělsko porušilo pravidla vnitřního trhu, když trvalo na tom, že nabytí podílu v podniku v energetickém sektoru musí podléhat předchozímu souhlasu národního regulačního orgánu.

Systém předchozího oznámení porušuje dle ESD volný pohyb kapitálu a svobodu usazování a není odůvodněn cílem zabezpečení dodávek elektřiny. Národní energetická komise je španělským regulačním úřadem, který v oblasti akvizic podílů v podnicích vyžadoval od roku 2006 předchozí oznámení a následný souhlas před realizací operace. Evropská komise se domnívala, že tento systém porušuje komunitární právo a dubnu 2007 zahájila řízení pro nesplnění povinnosti členským státem. 17. července tohoto roku v tomto řízení vynesl ESD rozsudek, ve kterém prohlásil tento režim za neslučitelný s komunitárním právem. Více informací viz [📄](#)

Téhož dne vynesl ESD rozsudek i ve věci C-206/06, který se týká rovněž energetického sektoru. V tomto roz-

sudku ESD rozhodl, že článek 25 ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání zákonnému opatření, podle kterého jsou vnitrostátní odběratelé elektřiny povinni platit svému provozovateli sítě příplatek k ceně za množství k těmto odběratelům přenesené elektřiny, která byla vyrobena v členském státě a dovezena, pokud tento příplatek musí být uvedeným provozovatelem převeden na společnost určenou za tímto účelem zákonodárcem, která je společnou dceřinou společností čtyř vnitrostátních podniků vyrábějících elektřinu a dříve byla správcem nákladů veškeré vyrobené a dovezené elektřiny, a pokud tento příplatek musí být v plné výši použit na zaplacení nákladů neslučitelných

s trhem, ke kterým je tato společnost osobně povinna, což má za následek, že částky vybrané touto společností zcela kompenzují zatížení nesené přenášenou domácí elektřinou. Je tomu stejně, pokud domácí podniky vyrábějící elektřinu jsou povinny nést tyto náklady a pokud z důvodu stávajících úmluv zaplacením nákupní ceny za domácí elektřinu, zaplacením dividend jednotlivým domácím podnikům vyrábějícím elektřinu, jejichž dceřinou společností určená společnost je, nebo jakýmkoli jiným způsobem mohla být výhoda tvořená příplatkem k ceně zcela přenesena určenou společností na domácí podniky vyrábějící elektřinu.

Více informací viz [📄](#)

AEROLINKY BUDOU ZAHRNUTY DO EU ETS

V rychle se rozvíjejícím sektoru letecké přepravy by měl systém obchodování s povolenkami (EU ETS) vést ke snížení emisí skleníkových plynů.

Od roku 2012 bude letecká doprava zahrnuta do schématu obchodování s emisními povolenkami, do nějž jsou v současné době zahrnuty zejména elektrárny a velké průmyslové podniky. S návrhem přišlo koncem června slovinské předsednictví. Vzhledem k rychlému rozvoji nízkonákladových leteckých společností a rostoucímu počtu obchodních cest dochází v Evropě v posledních letech k rychlému rozvoji letecké dopravy. Z pohledu vypouštěných emisí CO₂ to ovšem znamená 87% nárůst oproti roku 1990. Pokud by tento trend pokračoval, v roce 2020 by se emise skleníkových plynů zdvojnásobily. Podle kompromisního návrhu dostanou aerolinky zdarma 85% povolenek a zbylých 15% si budou muset koupit. To by je mělo podle tvůrců návrhu přimět k investicím do technologií šetrnějších k životnímu prostředí.

Výnosy z aukcí emisních povolenek budou členské státy moci použít dle svého uvážení, ovšem pouze v oblastech, která jim stanovuje schválená legislativa. Jde o opatření pro boj s klimatickými změnami, výzkum v oblasti ekologicky šetrnějších technologií v letecké dopravě, podpora nízkemisní dopravy nebo opatření zaměřená na zastavení odlesňování v rozvíjejících se zemích.

Více informací viz [📄](#)

KOMISE VYDALA STANOVISKO K JE MOCHOVCE

V souladu s články 41 až 44 Smlouvy o EURATOM vydala Komise stanovisko k projektu Slovenských elektrární na stavbu 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Mochovce.

Ve Smlouvě je uvedeno, že každá nová investice spojená s aktivitami v oblasti jaderné energie musí být oznámena Komisi, která by následně měla zaslat své stanovisko příslušnému členskému státu. Komise dospěla k závěru, že pokud se provedou její doporučení, budou aspekty uvedené investice v souladu

s cíli Smlouvy o Euroatomu. Komise vycházela při svém hodnocení z dostupných postupů nejlepší praxe a doporučila soubor dodatečných opatření. Ta souvisí se skutečností, že reaktory typu VVER 440/V213 navržené investorem nemají strukturu „plnohodnotného ochranného pláště jaderného reaktoru“. Komise se domnívá, že je potřeba zabezpečit stejnou úroveň ochrany jako v případě „plnohodnotného ochranného pláště jaderného reaktoru“. Komise navíc zdůrazňuje důležitost diverzifikace zdrojů dodávek v rámci zabezpečení dodávek jaderného paliva pro celý jaderný průmysl EU. Komise bude pozorně sledovat vývoj projektu Mochovce i v budoucnosti, hlavně co se týče bezpečnostních aspektů. Podle doručeného oznámení budou 3. a 4. blok tlakovodní reaktory s výkonem 440 MWe. Dva bloky ruského

typu VVER 440/V213 budou poskytovat celkový instalovaný elektrický výkon 880 MW. Jejich uvedení do provozu se očekává v letech 2012–2013. Celková investovaná suma je přibližně 1,6 miliardy EUR.

Více informací viz [📄](#)

OLAF V BULHARSKU

OLAF vypracoval pro orgány EU zprávu o zneužívání komunitárních fondů v Bulharsku.

Evropský úřad pro boj proti podvodům neboli protikorupční útvar Evropské komise připravil zprávu, ze které vyplývá masivní zneužívání komunitárních fondů v Bulharsku. Ze zprávy vyplývá především neutěšená situace v dodržování práva v této zemi, jakož i v sousedním Rumunsku. Navíc, úniky informací z jednání nejvyšších vládních a soudních instancí Bulharska před zveřejněním zprávy 23. července způsobily značnou nevoli bruselských orgánů a jen potvrzují složitou situaci v tomto novém členském státě EU. Bulharsko přitom riskuje ztrátu financí v řádu 500 milionů EUR v důsledku takto vytvořené situace.

Více informací viz [📄](#)

PIEBALGS PŘIVÍTAL EURO-SAUDSKOU SPOLUPRÁCI

Komisař pro energetiku Andris Piebalgs uvítal podpis akcionářské dohody k vytvoření společnosti „JUABIAL REFINING AND PETROCHEMICAL COMPANY“ mezi francouzskou ropnou společností TOTAL a saudskoarabskou společností ARAMCO.

Dohoda byla podepsána ve městě Jihhad v Saudské Arábii na závěr konference týkající se vysokých cen ropy. Abdalah Jum'ah, předseda a generální ředitel společnosti Aramco, a Christophe de Margerie, generální ředitel společnosti Total, podepsali dohodu za přítomnosti komisaře Piebalgse a ministrů pro energetiku obou zemí. „V době vysokých cen ropy, je vítána každá iniciativa, která by mohla vylepšit podstatu trhu, například nová rafinérie je nesmírně vítána,“ řekl Piebalgs po podpisu smlouvy. Rafinérie Juabial, jež bude uvedena do provozu na konci roku 2012, by měla denně zpracovat 400 000 barelů ropy. Rafinérie by měla maximalizovat produkci motorové nafty a leteckého paliva.

Více informací viz [🔗](#)

EUROPOSLANCI PLÁNUJÍ ZTÍŽIT DALŠÍ ROZŠÍŘOVÁNÍ EU

Výbor pro zahraniční záležitosti EP schválil zprávu o rozšiřování, ve které zdůraznil nutnost vzít v úvahu kapacitu EU a schopnost přijmout nové členy při jejím budoucím rozšiřování.

Zpráva, která musí být následně schválena v plénu EP, dodává, že EU dodrží své závazky z minulosti především vůči zemím východního Balkánu. Další rozšiřování EU musí být ale v rovnováze, co se týče geo-strategických zájmů, dopadu politického vývoje a integrační kapacity EU. Tato kapacita obsahuje tyto prvky – přistupující státy musí přispět k naplňování politických cílů EU spíše, než je narušovat, a právní rámec unijních institucí musí zůstat efektivní. Finanční zdroje EU musí být po rozšíření nadále schopny garantovat sociální a ekonomickou kohezi. V současné době mají přitom statut kandidátských zemí Chorvatsko, Makedonie a Turecko, zatímco Albánii, Srbsku, Černé hoře, Kosovu a Bosně a Hercegovině bylo slíbeno členství v delším časovém horizontu.

Více informací viz [🔗](#)

SARKOZY PODPORUJE ZNOVUZVOLENÍ BARROSA

Francouzský prezident Sarkozy podporuje J. M. Barrosa v kandidatuře na předsedu Evropské komise i pro druhé období.

Prezident Evropského parlamentu Hans-Gert Poettering rovněž vyjádřil Barrosovi podporu pro jeho znovuzvolení. Všichni tři politici pochází ze středopravé Evropské lidové strany, v současnosti největší politické strany v Evropě. Bývalý portugalský premiér, neskrývá své přání stát se

předsedou Komise i pro nadcházející 5–leté období po vypršení jeho mandátu na podzim 2009. Nicméně Barroso apeluje na ostatní politické strany, aby hledaly konsensus v nominaci na příštího předsedu, a aby se nesoustředily pouze na jeho politickou stranu. Předseda Komise bude vybrán dle výsledku evropských voleb – evropští lídři pravděpodobně přijdou s kandidátem z politické strany, jež získá nejvíce křesel v červnových volbách do Evropského parlamentu.

Více informací viz [🔗](#)

25. ČERVNA Skotská vláda schválila projekty na dvě nové velké větrné farmy na jihozápadě země. Stavba by měla začít již na podzim tohoto roku a předpokládá se, že posune Skotsko mezi evropskou špičku ve využívání energie z obnovitelných zdrojů [👉](#)

30. ČERVNA Indický premiér Manmohan Singh zveřejnil vládní plány na boj s klimatickými změnami. Hlavní důraz bude kladen na solární energii a další zdroje obnovitelné energie [👉](#)

4. ČERVENCE byly zveřejněny závěry z Jaderného fóra, o kterém jsme v posledních číslech informovali. Můžete si je přečíst na adrese [👉](#)

7. ČERVENCE Skotsko a Irsko oznámilo plán na propojení obou zemí rozsáhlou sítí, využívající potenciál energie z větru, přílivu a vln z oblasti Irského moře a Severního průlivu [👉](#)

13. ČERVENCE podepsal Gazprom v Teheránu smlouvu o spolupráci s íránskou státní ropnou společností. Rusko a Írán tak budou spolupracovat na rozvoji infrastruktury ropných polí a také na stavbě plánovaného ropovodu do Indie a Pákistánu [👉](#)

14.–20. ČERVENCE Největší světová airshow, která se koná ve Farnborough, se letos nesla v zeleném duchu. Dva největší výrobci dopravních letadel, tedy Boeing a Airbus, zde představili svá řešení na ekologičtější leteckou dopravu.

Více na [http](http://) [👉](#)

15. ČERVENCE byly spuštěny internetové stránky EACI, řídicího orgánu programu Inteligentní energie pro Evropu.

Stránky mají adresu [👉](#)

4.–8. SRPNA proběhne pod vedením profesora Daniela Nocery komplexní cyklus přednášek a školení zaměřených na energetiku. Akce se koná na univerzitě MIT v americkém Cambridge [👉](#)

28.–30. SRPNA se koná ve finském Jyväskylā a okolí konference a veletrh věnovaný propojení dřevařského průmyslu s tematikou využití bioenergie. Bližší informace o akci na [👉](#)

JAK VÝZNAMNĚ SNÍŽIT SPOTŘEBU ELEKTŘINY V POHOTOVOSTNÍM REŽIMU?

Členské státy na zasedání Regulačního výboru pro ekodesign 7. července 2008 schválily návrh nařízení Komise na snížení spotřeby energie v pohotovostním režimu, a to jak u spotřebičů v kancelářích, tak v domácnostech.

Do roku 2020 by se tak u všech výrobků prodávaných v Evropě měla spotřeba elektřiny v pohotovostním režimu snížit až na čtvrtinu. Toto nařízení je jednou z hlavních priorit akčního plánu energetické účinnosti. Studie provedená v roce 2005 odhadla, že spotřeba v pohotovostním režimu pětadvaceti členských států EU se blíží 50 TWh, což odpovídá nákladům 7 mld. EUR a 20 mil. tunám emisí CO₂. Protože Komise při přípravě nařízení spolupracovala s odborníky z celého světa a všemi zainteresovanými stranami, snižování spotřeby bude probíhat postupně a výrobci budou moci včas přizpůsobit své výrobky novým požadavkům. Počítače, televize, přehrávače a další spotřebiče budou mít od roku 2010 nastavenou maximální povolenou spotřebu energie pro pohotovostní režim na 1 nebo 2 W. Od roku 2013 se přípustná úroveň pro spotřebu energie sníží na 0,5 W nebo 1 W, tedy hodnoty, které se blíží

úrovni dosažitelné pomocí nejlepších dostupných technologií. Evropská komise odhaduje, že celkový efekt nařízení by mohl uspořit až 35 TWh ročně, tj. 73 % do roku 2020. Pro představu o velikosti takového snížení spotřeby elektrické energie – jedná se o roční zásobování elektřinou v Dánsku. I v rámci snah o zmírnění klimatických změn není tato iniciativa zanedbatelná – jedná se o 14 mil. tun uspořených emisí CO₂ za rok. Funkce pohotovostního režimu je v dnešní době samozřejmostí u většiny elektronických zařízení v kancelářích i domácnostech a lidé jí využívají, aniž by o rozdíl mezi televizí zcela vypnutou nebo pouze ve stand-by módu přemýšleli. Zákazníci si většinou neuvědomují, jaká je spotřeba těchto výrobků při pohotovostním režimu, protože počítáno na jedno zařízení se jedná o poměrně zanedbatelné číslo, a tento faktor nehraje téměř žádnou roli při rozhodování o nákupu spotřebiče.

Nicméně typická domácnost většinou používá hned několik spotřebičů, které pohotovostním režimem disponují, a tak výsledná částka spotřeby energie už domácí rozpočet zatíží podstatněji. Technická řešení, která by výrazně snížila pohotovostní spotřebu, nejsou často při výrobě používána, protože by to přeci jen mírně zvedlo cenu výrobku na trhu, který je cenově poměrně citlivý. Nic-

méně náklady na celou dobu životnosti spotřebiče – tj. pořizovací cena a cena provozu – by ve výsledném součtu vyšly příznivěji při aplikování snížení spotřeby i při vyšší nákupní ceně. Nařízení o pohotovostním režimu teď projedná Evropský parlament, přičemž se předpokládá široká shoda a přijetí legislativy ještě do konce roku 2008.

Více informací viz [📄](#)

